

Wayaqheel – Exodus 35:1 – 38:20

Aliyah 1 – Exodus 35:1 – 35:20

Dit gedeelte begint met het shabbatsgebod. In de eerste *aliyah* van *Ki Tisa'* zagen we dat de **shabbat** een **heiligdom in de tijd** is. De tabernakel is een heiligdom in de ruimte en de shabbat is een heiligdom in de tijd. Waar beiden bij elkaar komen, kan God tussen de mensen wonen. Daar is een ruimte klaargemaakt voor Hem. Dat zagen we dan ook in de structuur van Exodus terug:

1. Instructies voor de bouw van de tabernakel (Ex. 25:1 – 31:11)
2. Shabbatsgebod (Ex. 31:12 – 31:17)
3. Gouden kalf verhaal (Ex. 31:18 – 34:35)
4. Shabbatsgebod (Ex. 35:1 – 35:3)
5. Uitvoering van de bouw van de tabernakel (Ex. 35:4 – 40:38)

Het heiligdom van de tabernakel en het heiligdom van de shabbat omgeven het gouden kalf verhaal. En het is juist in dit verhaal dat Mozes God te zien krijgt en dat zijn gezicht gaat stralen als de zon. Tegelijk zien we hier de zondeval van Israël verschijnen. Wilt u hier nog meer over lezen? Dan kunt u terecht bij *parshat Ki Tisa'*.¹

Op de shabbat mag **niet gewerkt** worden, want op deze dag rustte God van zijn scheppingswerk. Hij heiligde deze dag speciaal voor Hem. Op deze dag mogen we het goede van Gods schepping genieten en ons richten op God en elkaar. Het is de bedoeling dat we deze dag de schepping als 'af' beschouwen. We zijn blij en dankbaar voor alles wat we hebben gekregen op dat moment en op die plek. We zoeken even niet naar nog meer, maar zijn **tevreden en genieten** het goede van God.

Dit shabbatsgebod was van groot belang voor de Israëlieten, die net uit de slavernij kwamen. Zij waren gewend om altijd maar door te zwoegen en te werken. Die slavenmentaliteit moet er diep in gezeten hebben. Hoewel ze nu vrij waren, was de verleiding nog steeds groot om maar door te blijven gaan. Maar God heeft de mens niet gemaakt om altijd maar door te gaan. We leven niet om te werken, maar we werken om te leven. God gebiedt ons dankbaar van ons leven en de rust te genieten.

Door de shabbat wil God ook ons behoeden om slaven te worden van de **economische krachten** in deze wereld. Als wij altijd maar dingen moeten en altijd maar meer willen hebben, dan leven we in slavernij. God wil dat we **vrij zijn**. Daarvoor heeft Hij een dag ingesteld om van deze krachten los te komen. Een dag om vrij te leven en te genieten voor Hem.

Er staat in het bijzonder een **verbod om vuur aan te steken** op de shabbat. Waarom is hier een speciaal gebod voor gegeven? Waarom is dit zo belangrijk...?

---

¹ www.ingeestenwaarheid.nl > Bijbelstudies > Torah > Exodus > *Ki Tisa'*

Ik denk zelf dat de link tussen de tabernakel en de shabbat ons hier verder helpt. We hebben namelijk de geschiedenis van Nadab en Abihu, die **vreemd vuur in de tabernakel** binnenbrachten. Daarop ging er vuur van Gods aangezicht uit dat hen verteerde. Zo stierven zij. Net daarvoor was er nog vuur van Gods aangezicht uitgegaan, dat de brandoffers had verteerd. Dat was iets positiefs geweest. Maar door de actie van Nadab en Abihu krijgt het geheel een nare bijmaak.²

Misschien had dit vreemde vuur te maken met vreemd reukwerk, wat Nadab en Abihu op het vuur hadden gelegd. Misschien wilden zij vuur van het brandofferaltaar naar het reukofferaltaar brengen. Of misschien hadden zij zonder gebod van de Heer op een verkeerd tijdstip, een verkeerde manier of met een verkeerde intentie vuur ontstoken voor het heiligdom.³

Zelf vind ik de laatste optie de meest logische. In Leviticus 6:13 (of 6:6) lezen we namelijk dat het vuur op het altaar nooit uit mocht gaan. En dit vuur was door het aangezicht van de Heer aangestoken. Het betrof dus **heilig vuur**. De priesters gebruikten dit heilige vuur voor de offers. Als de tabernakel op reis ging, moest zelfs de as van het altaar geveegd worden en in purper kleden gehuld worden. Ook de as van dit vuur was heilig.⁴ Er mocht dus nooit onheilig vuur van buiten de tabernakel op het altaar gebracht worden. Zelf denk ik dat de uitdrukking 'vreemd vuur' daarnaar verwijst.

Nu was de tabernakel het heiligdom in de ruimte, maar de shabbat is het **heiligdom in de tijd**. En ook in dit heiligdom mag niet zomaar vuur ontstoken worden. Dit doet het vermoeden rijzen dat deze dag ook door God met heilig vuur gevuld wordt. De twee **shabbatskaarsen** zouden daar dan naar verwijzen. Op de shabbat mag geen vreemd vuur worden binnengebracht.

Nu wordt vuur in de Bijbel verbonden met de **Geest van God**. Net zoals het reukwerk en de zalfolie, die in de geschiedenis van Nadab en Abihu ook een grote rol spelen.⁵ Vreemd vuur in Gods heiligdom binnenbrengen, staat in geestelijke zin dan ook voor eredienst vanuit een verkeerde geest. Als wij God willen dienen en aanbidden, dan zullen we geleid moeten worden door heilig vuur, oftewel de Heilige Geest. Door niemand anders kunnen wij in Gods aanwezigheid verblijven. Als wij in Gods aanwezigheid willen komen op onze eigen manier en door een **onreine geest**, dan riskeren wij ons leven. Dit kan bijvoorbeeld door via magie, manipulatie of met een hoogmoedige houding tot God te naderen. God is een heilig God. Als wij willen naderen tot God, zullen we heel aandachtig moeten zijn, op welke manier God dat van ons wil. **Eigenwillige godsdienst** is zeer gevaarlijk.

Na het shabbatsgebod gaat Mozes de *terumah* offergave innen. Voor een uitleg hiervan en de verbinding tussen deze materialen en de Geestesgaven, zie *parshat Terumah*.⁶

---

² Lev. 9:24 - 10:2.

³ Ex. 30:7-9.

⁴ Num. 4:13, zie ook: www.ingeestenwaarheid.nl > Bijbelstudies > Torah > Exodus > *Terumah*

⁵ Matth. 3:11, Hand. 2:3, Lev. 10:1, 7.

⁶ www.ingeestenwaarheid.nl > Bijbelstudies > Torah > Exodus > *Terumah*

Vervolgens treffen we een opsomming aan van alle tabernakel items. Deze opsomming begint **van binnenuit**, vanuit het Heilige der Heiligen. Vervolgens gaat deze steeds verder naar buiten toe, tot aan de rand van de voorhof. Dit leert ons al een belangrijke les. De tabernakel is kennelijk niet in de eerste instantie gebouwd om de mens tot God te laten naderen, maar zodat God tot de mens kon naderen. **God neemt het initiatief** tot contact. Soms hebben we het idee dat we ons best moeten doen om op te klimmen of te naderen tot God. Dit berust op een misverstand. We hoeven slechts ons hart te openen, want God komt Zelf al naar ons toe. Dat basisvertrouwen geeft veel rust.

Toch nodigt God de mens wel uit om ook tot Hem te naderen. God scheidt daarvoor de mogelijkheid, in de vorm van een tabernakel. Vervolgens wordt het tweerichtingsverkeer: God start aan de ene kant. Hij trekt **menselijke kleding** aan, waarmee Hij onder de mensen kan verschijnen, namelijk de verschillende tabernakelkleden. De stoffen waar deze kleden van gemaakt zijn, werden allemaal in de kleding van koningen gebruikt. De mens start van de andere kant. Aäron en zijn zonen trekken **goddelijke kleding** aan, waarmee zij voor God kunnen verschijnen, namelijk de gewoven priesterkleding.

We kunnen er niet omheen hierin een heenwijzing te zien naar **Yeshua**. Hij is God, die mensengedaante aannam, om onder ons te kunnen wonen. Zo heeft Hij onder ons **getabernakeld** staat er letterlijk in Johannes 1:14. In Hem woonde God als in een levende tent tussen ons.⁷ Dit deed Hij, zodat Hij ons kon veranderen tot goddelijke heerlijkheid.⁸ Zo konden God en mens met elkaar omgaan en in één tent wonen.

Vervolgens komt God de **bedekking** (*mikseh*) van de tent tegen en komt de mens de bedekking of voorhangsel (*masak*) van de voorhof tegen. Beiden moeten door een voorhang of bedekking heen, om tot de tabernakel te kunnen naderen.

Dan komt God de **pilaren en voetstukken** van de tent tegen en komt de mens de pilaren en voetstukken van de voorhof tegen. De voetstukken vormen het fundament van de tabernakel. In *parshat Terumah* hebben we al gezien hoe deze naar het lijden en sterven van Yeshua verwijzen. En hoe Yeshua ons wil maken tot pilaren in Gods Tempel.⁹

Daarna komt God de ark tegen. Dit is de voetbank van zijn Troon op aarde. En daarop ligt het **verzoendeksel** (*kaporet*) en daarvoor hangt het voorhangsel (*paroket*). Met deze twee zaken is de mogelijkheid tot verzoening gegeven. Met Yom Kippur mocht de Hogepriester in het Heilige der Heiligen binnengaan om verzoening te doen. Hij moest dan onder meer bloed sprenkelen op en vóór het verzoendeksel.¹⁰ De mens komt van de andere kant het wasvat en het **brandofferaltaar** tegen. Het bloed van de verzoening kwam van dit altaar af. Op dit altaar moesten immers de offers voor de verzoening gebracht worden. Zo kunnen God en mens met elkaar verzoend worden.

---

⁷ Het Griekse woord in Joh. 1:14 is *σκηνοω*, wat 'wonen als in een tent', 'kamperen' of 'tabernakelen' betekent.

⁸ 2 Kor. 3:18, Kol. 3:4, Hebr. 2:5-10, 2 Petr. 1:4, 1 Joh. 3:2, Openb. 3:21. Zie verder Exodus > *Tetsaweh*.

⁹ www.ingeestenwaarheid.nl > Bijbelstudies > Torah > Exodus > *Terumah*

¹⁰ Lev. 16:15.

God en mens ontmoeten elkaar uiteindelijk in het Heilige van de tabernakel. Daar staan de tafel van de toonbroden, de *menorah* en het reukwerkaltaar. God komt eerst de **tafel van de toonbroden** tegen. Dit is zijn zegen en vruchtbaarheid, die Hij de mens schenkt. De mens komt eerst het **reukwerkaltaar** tegen. Dit is de plek waar de mens zijn aanbedding en gebeden naar God laat opstijgen. En de brandende *menorah*, de zevenarmige kandelaar, is de plek waar God en mens elkaar in de ogen kijken. De *menorah* staat dan ook voor verlichting en visioen, brandend op de olie van Gods Geest.

Ik zet het voor u schematisch op een rij:

Vers 11a	tabernakelkleden	>	God in mensenkleding
Vers 11b	bedekking van tent	>	afscheiding
Vers 11c	pilaren / voetstukken	>	Yeshua
Vers 12	ark en verzoendeksel	>	verzoening door bloed
Vers 13	tafel van toonbroden	>	vruchtbaarheid en zegen
Vers 14	brandende <i>menorah</i>	>	visioen, Heilige Geest
Vers 15	reukofferaltaar	>	aanbedding en gebed
Vers 16	wasvat en brandofferaltaar	>	verzoening door offers
Vers 17a	pilaren / voetstukken	>	Yeshua
Vers 17b	bedekking van voorhof	>	afscheiding
Vers 19	priesterkleding	>	mens in goddelijke kleding

Nu staat het Heilige der Heiligen in de kosmologie voor de **hemel**. Daar staat Gods Troon. En het Heilige staat voor de **aarde**. De toonbroden, het reukwerk en de drankoffers staan dan voor de gewassen, die op aarde groeien. De *menorah* staat voor zon, maan en sterren, die de aarde licht geven. En de voorhof staat voor de **zee** van chaos. Dit betreft ook de volken, die razen en tieren tegen God.¹¹

God en mens ontmoeten elkaar dus op aarde. **Alle zintuigen** worden daarbij betrokken. De toonbroden betreffen de smaak. De *menorah* betreft het zicht. Het reukwerk betreft de reuk. En de zalfolie betreft de aanraking. We missen hier alleen het gehoor. En dat is een opvallend gegeven. Het gehoor komen we namelijk tegen in het Heilige der Heiligen. God zei dat Hij van boven het Verzoendeksel met de mens zou spreken. En zo hoorde Mozes dan ook de Stem van God van boven het Verzoendeksel met hem spreken.¹² Het **gehoor** wordt hier een speciale en heiligere plaats toegekend.

¹¹ Psalm 2:1, Openb. 11:1-2, 17:15. Meer lezen over de kosmologie: <https://ctsfw.academia.edu/RobertHinckley>

¹² Ex. 25:22, Num. 7:89.

Uit het Nieuwe Testament leren we ook dat het **geloof uit het gehoor** is.¹³ Uiteindelijk komt het geloof niet voort uit zichtbare of voelbare manifestaties van God, maar uit het Woord dat Hij tot ons spreekt. Als dat Woord niet landt in onze ziel en niet met geloof wordt ontvangen, dan helpen die manifestaties van God ons niet.

Het **Heilige** van de tabernakel wordt gekenmerkt door het werk van de **Heilige Geest**. Het reukwerk staat voor de vervoering, die de Geest kan brengen. De zalfolie staat voor de toerusting, inwijding en lichamelijke aanraking, die de Geest kan brengen. De *menorah* staat voor visioenen en beelden, die de Geest ons kan schenken. Dit alles helpt ons in Gods aanwezigheid te komen. Maar het zijn slechts **middelen** en geen doelen op zichzelf. Uiteindelijk gaat het erom dat we in de binnenkamer van God terecht komen en van hart tot hart met Hem spreken.

Maar de mens kon toch niet verder komen dan het Heilige? Er was toch een voorhangsel voor het Heilige der Heiligen? Jazeker, maar **toen Yeshua stierf** op Golgotha, **scheurde het voorhangsel** van boven naar beneden in twee stukken. Dit liet zien, dat we door zijn offer toegang hebben tot het Heilige der Heiligen. We worden in de **binnenkamer van God** uitgenodigd. Op grond van Yeshua's bloed mogen wij vertrouwelijk met God omgaan en Hem spreken.

Uit de Bijbel weten we dat **manifestaties en tekenen** van Gods Geest ook bedrieglijk kunnen werken. Elia ontmoette God niet in de storm, de aardbeving of het vuur. Nee, hij ontmoette God in het ruisen van een zachte stilte.¹⁴ In de binnenkamer van het huwelijk wordt het stil. Dan gaat het niet meer om grote tekenen, maar om **intieme woorden**. Om in stilte bij elkaar te kunnen zijn.

Yeshua heeft gewaarschuwd dat er bij het oordeel mensen zullen zijn, die zullen zeggen: 'Heer, hebben wij niet in uw Naam geprofeteerd en in uw Naam demonen uitgedreven en in uw Naam veel krachten gedaan?' En dan zal Yeshua hun openlijk zeggen: **'Ik heb u nooit gekend**; ga weg van Mij, u die de wetteloosheid werkt!'¹⁵ Het kan dus zelfs zo zijn dat je tekenen hebt gedaan door de kracht van de Geest en toch Yeshua niet intiem kende en God ook niet gehoorzaam was.

Ook vertelt Yeshua over de rijke man, die vraagt of God Lazarus naar zijn broers wil toesturen om hen te waarschuwen voor de hel. Maar dan zegt God tegen deze man: 'Als zij niet naar Mozes en de profeten luisteren, zullen zij zich ook niet laten overtuigen, als iemand uit de doden zou opstaan.'¹⁶ Het geloof is uit het gehoor. Uiteindelijk komt het erop aan of we de woorden van God serieus nemen, geloven en daarnaar leven.

Deze kennis kan ons een stuk rust brengen. Het zoeken naar meer en meer manifestaties van Gods Geest kan ons heel onrustig maken. En natuurlijk, ze zijn heel belangrijk en ze helpen ons in Gods nabijheid te komen. Maar het doel is toch de **stille omgang met God**.

---

¹³ Rom. 10:17.

¹⁴ 1 Kon. 19:11-13.

¹⁵ Matth. 7:22-23.

¹⁶ Luk. 16:27-31.

Welke lessen hebben we nu geleerd?

1. Op de **shabbat** mogen we **vrij** zijn en **dankbaar genieten** van God en elkaar
2. Op de shabbat is **werken niet** toegestaan
3. Op de shabbat ontsteekt men **geen vuur**, omdat Gods heilige vuur haar vervuld
4. Eigenwillige godsdienst en naderen tot God vanuit een **onreine geest** is gevaarlijk
5. Wij hoeven niet naar God op te klimmen, **Hij neemt het initiatief**
6. God en mens **naderen** elkaar in het heiligdom
7. **Verzoening** is hierbij essentieel
8. De **Heilige Geest** betreft al onze **zintuigen** bij een ontmoeting met God
9. Streef naar Gods **manifestaties**, maar bouw er niet op: het zijn slechts **middelen**
10. **Yeshua** baande de weg naar het Heilige der Heiligen
11. Het **intieme spreken** met God in de stille binnenkamer is het **doel**
12. Dit geeft **rust en stabiliteit**